

Milícies Urbanes de Tarragona (I)

Posted on 16 diciembre, 2011 by tarragona1800

Les Milícies Urbanes de Tarragona són creades el 18 juny 1810 pel Capità General Enrique O'Donnell, per guardar l'ordre interior i la defensa dels punts més estratègics de la ciutat, en absència de les tropes regulars.



Capità General Don Enrique O'Donnell

S'hi podien allistar tots els veïns de la ciutat amb dos anys de residència, compresos entre els divuit i quaranta anys d'edat, que quedaven exempts del servei militar o d'acudir a les lleves de sometent. Es tractava de crear un batalló compost per deu companyies de 100 homes, amb la seva oficialitat corresponent. Els oficials no rebrien assignació mentre que la tropa, en els dies de servei, gaudiria del mateix sou que els soldats de l'exèrcit regular, cinc reals diaris.

Es complementarà amb la seva plana major, esquadra de granaders i banda de tambors i pifres. Respecte d'això l'ajuntament reclama al Capità General deu caixes de guerra, un reglament per a la instrucció de la tropa i un calaix quadrat amb tancament per guardar els documents més importants.

El dia 12 de juliol, el Capità General dóna l'ordre, al comandant d'artilleria de la plaça, de lliurar 400 fusells per armar la milícia.

Un cop constituïda l'oficialitat es va constituir el 15 de juliol una comissió per a l'organització de les companyies que estava formada per dos membres de la Junta corregimentals, dos de l'ajuntament i sis diputats dels gremis i col·legis.

La ciutat havia de sostenir el regiment, però cada milicià hauria de pagar el seu propi uniforme. Els oficials i les classes estaven obligats a anar a classe de teòrica militar un dia per setmana i els milicians havien d'exercitar amb el maneig de les armes diàriament al matí o migdia, en funció de la seva professió perquè fos compatible amb la seva jornada laboral .

La Prefectura Superior d'aquestes milícies correspon al capità general, encara que de fet ho és el sotsinspector, en aquest cas el governador de la plaça. Els altres càrrecs, com a primer cap efectiu i sergent major, els exerceixen militars professionals, i naturals de Tarragona els capitans, tinents i sotstinents, els nomenaments els proposava l'Ajuntament i la Comissió de Defensa.

El tinent coronel Àngel de la Llana és nomenat comandant general, el qual es responsabilitzarà de totes les tasques de la milícia, i el seu sergent major Antonio Roca.

El 24 de juliol s'ordena la formació de tres noves companyies amb gent del port per al servei d'Artilleria. Han de reunir com a condició ser àgils i robusts, de divuit a quaranta anys d'edat i el més possible coneixedors d'aquesta arma. Han dedicar-se en els dies festius en el maneig del canó, per ser útils en la defensa.

El 20 d'agost el tinent de rei Don Luis Hebi exigeix a l'Ajuntament que es cobreixin totes les parades de la plaça amb paisans armats, excepte les guàrdies del principal i de la marina. Cal per a tal menester no tan sols cobrir les 1000 places de les quals encara només hi ha 800, sinó d'augmentar a 2000, 200 individus per companyia o crear segon batalló amb deu noves companyies. Per això s'augmenta la franja d'edat fins als cinquanta permetent l'allistament també a forasters de la ciutat.



Milícies Urbanes

El 15 de setembre es requereix que tots tinguin uniforme, no només per al servei, sinó que per estar tan proper el dia de “la nostra Patrona i Protectora del cos de santa Tecla” s’encarrega molt particularment als senyors oficials han de sortir ja aquell dia vestits d’uniforme per acompanyar la processó.

El 25 de novembre de 1810, el Capità General manifesta que observa que molts oficials, sergents, caporals i soldats no vesteixen d’uniforme en acte de servei, per la qual s’adverteix, per última vegada, que es dóna un termini de vuit dies per complir

l'ordenat, havent de presentar cada individu al servei com a mínim amb la casaca i el barret d'uniforme, en cas contrari, patirà el càstig que se li imposi.

El 8 de desembre, dia de la Mare de Déu de la Concepció, Patrona d'Espanya, es beneeixen les Banderes del Cos.

Vençudes les dificultats el segon batalló queda llest a principis de 1811. Amb la nova organització passa a ser el seu sergent major Don. Francisco M^a de Villarejo, capità en propietat del regiment d'infanteria de Savoia, estant a punt per passar revista, a mitjan febrer, els dos batallons amb 10 companyies cada un més 3 companyies d'artilleria. En total 2.500 milicians disposats a donar la seva vida per Tarragona.

Les Milícies Urbanes lluitar valerosament durant els 56 dies del lloc de la ciutat "perint uns amb honor a mans de l'enemic i conduïts altres a França com a presoners".

Milícies Urbanes de Tarragona (II)

Posted on 19 diciembre, 2011 by tarragona1800

L'uniforme de les Milícies Urbanes queda ven documentat en diferents actes i ordres del propi regiment.

Per les ordres del Cos del 21 i 25 de novembre de 1810 l'uniforme de la tropa i caporals constarà de casaca (no definida però se suposa que serà fosca, del mateix color que els pantalons), pantalon blau o negre, sabates i no espartenyues, i si es possible mig botí o bota sota el pantalon. Corbatí o mocador al coll, cinyell blau i barret rodó amb escarapel·la.

El cabell ha d'anar recollit sota el barret.

Pel que fa a l'oficialitat ha de vestir amb pantalon blau i botes, gola i cinturó blanc.

Hi ha una bonica miniatura d'època, realitzada per un notable artista, el Sr. Alarma, que destacà a Tarragona en el primer terç del S. XIX, que retrata al Tinent D. Joaquim Fàbregas i Caputo que va ser 2on. Ajudant de la Milícia Urbana. Malauradament no hem pogut trobar-la i tant sols ens queda la descripció realitzada per Adolfo Alegret i la seva reproducció en negre dins la seva obra "*Historia del Sitio, Defensa, Asalto y Evacuación de Tarragona en la Guerra de la Independència*" publicada l'any 1911 per commemorar el 1er. Aniversari del Setge.



Així ens descriu l'uniforme que utilitzava l'oficialitat de la Milícia de Tarragona: *Casaca curta, de blau turquí, decorada a dreta i esquerra del pit amb un fistó semicircular verd i sis tiretes obliqües, també verdes, aguantades per altres botons daurats. Al costat de les ombres un altra tireta verda a cada costat. L'armilla és blanca retallada en la seva part inferior. Coll molt alt, blanc, amb corbatí blau turquí sota la barba, limitat per dues fileres perpendiculars de 3 botons daurats, una a cada extrem del corbatí. El pantalon, de blau turquí. Dues xarretes daurades si era capità, una a la dreta si era tinent i dues ombres si era subtenant.*



Primers dibuixos per a la recreació dels uniformes

L'Associació **Projecte Tarragona 1800** ha posat en marxa el **Grup de Recreació Històrica "Milícies Urbanes de Tarragona"**. La nostra voluntat es que per l'any vinent poguéssim ja presentar una o dues parelles de milicians uniformats. Ells podrien servir per ser utilitzats en actes protocolaris de la ciutat, per realitzar visites guiades, per introduir-nos dins la ciutat de 1800, ..., i per donar a conèixer Tarragona fora de les seves fronteres.

La primera tasca a realitzar serà reproduir amb tota mena de fidelitat històrica els seus uniformes, confeccionant-los tal i com es van fer ara fa 200 anys.

Per fer-ho possible l'artista Antonio Zapatero Guardini, autor del soldat de plom que representa un soldat del Regiment de Infanteria lleugera de Tarragona, l'altre grup de recreació que aviat també posarem en marxa, i que ja vam mostrar en aquest mateix bloc, ha fet un dibuix hipotètic de com seria l'idealització del Tinent Fàbregas.

Els documentalistes Jesús M^a Alfa Plana y Juan José Torres Escobar comenten "*Resulta evidente la escasa familiaridad del autor con los términos uniformológicos más*

elementales. Como “festón semicircular” describe el autor al vivo de la solapa, que recorre el borde de la misma y denomina como “seis tirillas oblicuas” y “otra verde a cada lado” a las características botoneras de la época. El corbatín azul turquí es, sin lugar a dudas, el golpe que se observa en el centro del cuello blanco.”

En la reconstrucción del uniforme los puños y las vueltas de la casaca, el tipo de tocado y el calzado no pasan de ser hipótesis verosímiles.”.

Us animem dons a participar en aquest agosarat projecte, primer perquè creiem que d'aquesta manera estem contribuint a donar a conèixer millor el nom de Tarragona i segon perquè d'aquesta manera, entre d'altres, facilitem i incentivem a explicar millor la seva història.



Reproducció de l'Uniformitat de les Companyes de les "Milícies Urbanes de Tarragona (1810) 1a.Part

Posted on 19 diciembre, 2011 by tarragona1800

El procés de reconstrucció de l'uniforme de les Milícies Urbanes de Tarragona passarà per diferents fases d'estudi.

A. La casaca de l'oficialitat

En primer lloc tenim una petita informació, a partir d'una petita miniatura, que ens descriu part de l'uniforme d'un oficial. Per aquí començarem.

"Casaca curta, de blau turquí, decorada a dreta i esquerra del pit amb un fistó semicircular verd i sis tiretes obliqües, també verdes, aguantades per altres botons daurats. Al costat de les ombreres un altra tireta verda a cada costat.

Coll blanc amb una part central de color blau turquí limitat per dues fileres perpendiculars de 3 botons daurats. "

Com que no sabem res més de la casaca ens queda descobrir com eren els colors dels seus punys, dels seus vius, de les voltes de la cua curta i del seu folro. Com que no tenim més informació caldrà decidir sobre quins colors hipotetitzarem fins que no tinguem més documentació.

Aquest article que mostra, a partir de les modificacions del dibuix d'un oficial militar publicat en la desapareguda revista Ristre, les 9 possibles combinacions de com podia ser la casaca d'un oficial de les Milícies, ens servirà per que puguem escollir entre tots quin pot ser l'opció més encertada.

Voldríem que totes aquelles persones que estiguéssiu interessades en el tema ens donéssiu la vostra opinió, per decidir quina es la millor combinació.



PUNYS BLANCS
VIUS VERDS
VOLTES VERDES
FOLRO VERD



PUNYS BLANCS
VIUS VERDS
VOLTES BLAU TURQUÍ
FOLRO BLAU TURQUÍ



PUNYS BLANCS
VIUS VERDS
VOLTES BLANQUES
FOLRO BLANC